

STANOVISKO

Českomoravské konfederace odborových svazů k návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů

Obecně k návrhu

Českomoravská konfederace odborových svazů projednala návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů na zasedání Legislativní rady ČMKOS dne 22. října 2013.

Českomoravská konfederace odborových svazů nemá k návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb připomínky. Naopak kladně hodnotí reakci MF na promítnutí zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijní spoření, zrušení neplatného ustanovení o dalších příjmech fondu formou splátky půjček na bytové účely poskytovaných do konce roku 1992 a uvedení do vyhlášky do terminologického souladu se zákonem č. 155/1996 Sb., o důchodovém pojištění.

Není, ale jasné proč předložený návrh reaguje pouze na změny dvou právních předpisů a ne na všechny, které se textu vyhlášky bezprostředně dotýkají. **Českomoravská konfederace odborových svazů proto požaduje návrh vyhlášky dopracovat tak, aby její text po novele odpovídal platné právní úpravě, obsažené ve všech navazujících právních předpisech. *Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.***

K jednotlivým ustanovením

1. V ustanovení § 2 odst. 1 požadujeme zrušit slova „dále na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť.“

Odůvodnění:

*V souladu s ustanovením § 48 odst. 8, § 60 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů a ustanovením § 33 odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, lze z fondu poskytovat plnění také **žákům středních odborných učilišť a učilišť**. Dikce tohoto ustanovení vycházela z pojmů obsažených v zákoně č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Dnem 1. 1. 2005 nabyl účinnosti zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, kterým byl zákon č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zrušen. Nový školský již názvy střední odborné učiliště a učilišť nezná. Používá pouze název střední škola a studenti středních škol. Výše citovaná ustanovení zákona č. 250/2000 Sb., zákona č. 218/2000 Sb., a § 3 odst. 3 vyhlášky o FKSP neumožňují poskytovat plnění žákům a studentům středních škol.. Žáci učilišť, kteří byli přijati do*

škol jako žáci učilišť (podle starého školského zákona) ukončili učební poměr ve čtvrtém ročníku k 30. 6. 2008. V současnosti na středních školách žádni žáci odborné učiliště anebo učilišť již neexistují, a to znamená, že ustanovení § 2 odst. 1 umožňující tvorbu fondu z odměn a ostatních plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť“ a veškerá další ustanovení, která umožňovaly poskytovat plnění z fondu žákům učilišť již nelze v praxi aplikovat. **Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.**

2. V ustanovení v § 3 odst. 7 požadujeme slovo „půjček“ nahradit slovem „zápůjček“.

Odůvodnění:

Od 1. 1. 2014 se smlouvy o zápůjčce budou řídit § 2390 - § 2394, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. V návrhu vyhlášky je proto nutné provést terminologickou změnu, a to slovo „půjčka“ nahradit slovem „zápůjčka“. Jedná se o legislativně technickou změnu. **Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.**

3. V ustanovení § 3 nazvaném „Hospodaření s fondem“ v odstavci 8 požadujeme za slovo „darů“ doplnit poznámku pod čarou následujícího znění „dle zákona č. 586/1992 Sb., ve znění zákonného opatření č..... „nepeněžní bezúplatné plnění“.

Odůvodnění :

Novela zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů, provedená již schváleným zákonným opatřením Senátu ČR (dosud nepublikovaným ve Sbírce zákonů) zahrnuje dary pro účely daně z příjmů do širšího pojmu „nepeněžní bezúplatné plnění“. Považujeme za nezbytné řadové uživatele vyhlášky s touto skutečností seznámit. **Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.**

4. V názvu ustanovení § 6 požadujeme slovo „Půjčky“ nahradit slovem „Zápůjčky“¹⁾ a stejně tak učinit v celém ustanovení § 6 - viz níže:

(1) Zaměstnancům lze na základě písemné smlouvy poskytnout z prostředků fondu **zápůjčku** na:
a) pořízení domu nebo bytu do vlastnictví nebo spoluvlastnictví pro vlastní bydlení, na složení členského podílu na družstevní byt pro vlastní bydlení a na provedení změny stavby domu nebo bytu, který zaměstnanec užívá pro vlastní bydlení,
b) koupi bytového zařízení,
c) nesplacený zůstatek **zápůjčky** z fondu na bytové účely poskytnuté předchozím zaměstnavatelem a na nesplacený zůstatek **zápůjčky** z fondu na bytové účely manžela (manželky).

(2) **Zápůjčky** z prostředků fondu jsou bezúročné a poskytují se za těchto podmínek:

a) zaměstnanci je možno poskytnout i více **zápůjček**; součet zůstatků nesplacených **zápůjček** poskytnutých zaměstnanci a nové **zápůjčky** podle odstavce 1 nesmí přesáhnout 100 000 Kč, z toho podle odstavce 1 písm. b) částku 50 000 Kč,
b) každá **zápůjčka** je splatná nejpozději do 10 let od uzavření smlouvy o **zápůjčce**; prostředky z poskytnuté **zápůjčky** lze použít pouze k přímé úhradě účelu, který byl dohodnut ve smlouvě o **zápůjčce**.

¹⁾ **Do 31. 12. 2013 se smlouvy o půjčce ze sociálního fondu řídí § 657- § 658, které upravují půjčku, zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.**

Od 1. 1. 2014 se budou řídit § 2390- § 2394, které upravují zápůjčku, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. V návrhu vyhlášky stačí provést jenom terminologickou změnu, slovo „půjčka“ se nahradí slovem „zápůjčka“.

(3) Dojde-li ke skončení pracovního nebo služebního poměru, je **zápůjčka** splatná nejpozději do šesti měsíců ode dne jeho skončení, pokud není ve smlouvě o **zápůjčce** stanoveno jinak.

(4) **Zápůjčky** nelze poskytnout na úhradu nákladů, které již byly kryty **zápůjčkou** nebo úvěrem od bank nebo poboček zahraničních bank nebo jiné osoby. **Zápůjčku** nelze dále poskytnout na vypořádání společného jmění manželů, vypořádání dědiců a jiné majetkoprávní vypořádání.

Odůvodnění:

*Od 1. 1. 2014 se smlouvy o zápůjčce budou řídit § 2390 - § 2394, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. V návrhu vyhlášky je provést terminologickou změnu, a to slovo „půjčka“ nahradit slovem „zápůjčka“. Stejný termín používá i zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Z toho důvodu požadujeme jak shora uvedeno. **Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.***

5. V ustanovení § 9 písm. c) požadujeme za slovo „kurzy“ doplnit slova „nad rámec zákoníku práce“.

Odůvodnění

*Povinnosti zaměstnavatele týkající se odborného rozvoje a zvyšování kvalifikace upravuje zákoník práce, a to: **odbornému rozvoji** zaměstnanců jsou věnovány ustanovení § 227 až § 235 zákoníku práce. Prohlubování kvalifikace definuje § 230 zákoníku práce. Náklady vynaložené na prohlubování kvalifikace hradí zaměstnavatel. **Zvyšování kvalifikace** definuje § 231 zákoníku práce a rozumí se tím změna hodnoty kvalifikace; zvýšením kvalifikace je též její získání nebo rozšíření. Za zvýšení kvalifikace se považuje studium, vzdělávání, školení nebo jiná forma přípravy k dosažení vyššího stupně vzdělání, jestliže jsou v souladu s potřebou zaměstnavatele. U vzdělávání (školení, studium, kurzy apod.), které je zaměstnavatel oprávněn zaměstnanci nařídit, tj., které je nezbytné k výkonu sjednaného druhu práce (např. při zavádění nových technologických postupů, nových právních předpisů apod.), se nejedná o vzdělávací kurzy podle § 9 této vyhlášky, a na tyto formy vzdělávání nelze příspěvek z fondu poskytovat. **Z fondu lze přispívat na kurzy, poskytované nad rámec vzdělávání nařízeného zaměstnavatelem. Z výkladu MF vyplývá, že jde o plnění nad rámec zákoníku práce.. Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.***

6. V názvu ustanovení § 11 požadujeme slovo „půjčky“ nahradit slovem „zápůjčky“ a stejně tak v odst. 2 a odst. 3.

Odůvodnění:

*Od 1. 1. 2014 se smlouvy o zápůjčce budou řídit § 2390 - § 2394, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. V návrhu vyhlášky stačí provést jenom terminologickou změnu, a to slovo „půjčka“ nahradit slovem „zápůjčka“. **Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.***

7. V ustanovení § 14 odst. 1 požadujeme slova „první odchod do“ nahradit slovy „přiznání nároku“.

Odůvodnění.

*Dlouholetý výklad MF k tomuto ustanovení říká, že **prvním odchodem do důchodu se rozumí den, od něhož byl zaměstnanci starobní nebo plný invalidní důchod přiznán.** Pokud MF na tomto výkladu nadále trvá, je **nezbytné** uvést text vyhlášky do souladu s tímto výkladem MF. **Tuto připomínku považuje ČMKOS za zásadní.***

Nad rámec návrhu ČMKOS požaduje

1. v § 2 odst. 1 nahradit číslici „1“ číslici „2“.

Odůvodnění:

Nad rámec předloženého návrhu Českomoravská konfederace odborových svazů požaduje navýšení základního přídělu do FKSP na úroveň platnou do konce roku 2010, tj. požaduje stanovit, že fond se tvoří **2 %** z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost. Krácení základního přídělu do FKSP stanovené vyhláškou č. 365/2010 Sb., je v přímém rozporu se zvyšujícím se počtem titulů, na které je možné přispívat. Současná dotace fondu výrazně omezuje možnost financování příspěvků na potřebné účely a ztěžuje uzavírání dohod mezi zaměstnavateli a odbory při stanovování rozpočtu fondu a způsobu jeho čerpání. Ve většině organizací se tak redukuje čerpání fondu na příspěvek na stravování a v omezené míře na rekreaci nebo penzijní připojištění. Je nutné vzít na vědomí, že v takové situaci fond kulturních a sociálních potřeb již nemůže plnit stanovený účel.

V Praze dne 22. 10. 2013